Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6815

29.11.2024

ODPORÚČANIE RADY

z 21. októbra 2024

k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Grécka

(C/2024/6815)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([3]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík mechanizmus pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä reforiem a investícií s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(2) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([4]) (ďalej len „nariadenie o REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšili by sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

efektívnosť. Grécko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a fungovanie jednotného trhu javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy v oblasti produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 vydala oznámenie s názvom „Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti“. V uvedenom oznámení sa podrobne opisujú silné stránky a výzvy európskeho jednotného trhu z hľadiska konkurencieschopnosti a na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti sa sleduje ročný pokrok.

(4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024, čím odštartovala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2024, ktoré sú sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Grécko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Grécka na rok 2024. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny ([5]) (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu na rok 2024“) 12. apríla 2024 a spoločnú správu o zamestnanosti 11. marca 2024.

(5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec Únie pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade, zmenené nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 ([6]) o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a zmenenú smernicu Rady 2011/85/EÚ ([7]) o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Cieľom tohto nového rámca pre správu hospodárskych záležitostí je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Nový rámec pre správu hospodárskych záležitostí podporuje aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším vykonávaním. Každý členský štát má Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([8]) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch má byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa pod ňou udržal. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov uverejnila Komisia 21. júna 2024 usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a výročných správach o pokroku. V súlade s článkami 5 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263 zaslala Komisia členským štátom v príslušných prípadoch referenčné trajektórie a technické informácie. Členské štáty majú predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi

([5]) Odporúčanie Rady z 12. apríla 2024 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „Čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

právnymi rámcami diskutovať o svojich návrhoch strednodobých plánov so svojimi národnými parlamentmi, môžu požiadať nezávislé fiškálne inštitúcie o vydanie stanoviska a môžu uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

(6) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2024 ďalej vyvíja v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Grécko predložilo Komisii 27. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Grécka ([9]), ktoré bolo zmenené 8. decembra 2023 na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([10]). Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Grécko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(8) Grécko 30. apríla 2024 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2024 a svoj program stability na rok 2024 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([11]). V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2024 zohľadňujú aj polročné správy Grécka o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(9) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Grécka na rok 2024. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Grécko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Grécka. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Grécka pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(10) Komisia vykonala v prípade Grécka hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Grécka na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené v apríli 2024. Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že po tom, ako boli v Grécku v roku 2023 identifikované nadmerné nerovnováhy, existujú v krajine makroekonomické nerovnováhy. Grécko čelí zraniteľným miestam najmä v súvislosti s vysokým verejným dlhom a vysokým objemom nesplácaných úverov v kontexte vysokej nezamestnanosti, pričom táto zraniteľnosť zostáva významná, ale výrazne sa zmenšila a očakáva sa, že sa bude aj naďalej zmenšovať. Zahraničná pozícia však zostáva slabá. Pomer verejného dlhu k HDP sa naďalej znižoval a hoci v roku 2023 zostával na vysokej úrovni takmer 162 %, zdá sa, že krátkodobé riziká spojené s udržateľnosťou dlhovej služby, sú nízke. Rast nominálneho HDP bol hlavnou hnacou silou rýchlo klesajúceho pomeru dlhu k HDP v posledných rokoch a ďalšie očakávané zlepšovanie fiškálnej rovnováhy by malo zabezpečiť, že bude naďalej klesať. Deficit bežného účtu, ktorý sa v rokoch 2020 až 2022 výrazne prehĺbil, sa v roku 2023 značne znížil, na pozadí silného domáceho dopytu však zostáva na zvýšenej úrovni. V tomto a nasledujúcom roku sa očakávajú len nepatrné zlepšenia bežného účtu, keďže sa predpokladá, že vďaka solídnemu rastu investícií zostane dovoz na zvýšených úrovniach. V minulom roku sa v kontexte vysokého rastu nominálneho HDP zlepšil aj veľmi nepriaznivý pomer čistej medzinárodnej investičnej pozície k HDP, zostáva však jedným z najhorších v Únii.

([9]) ST 10152/21 INIT; ST 10152/21 ADD 1.

([10]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. decembra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Grécka (ST 15831/23 INIT; ST 15831/23 ADD 1).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (U. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

V posledných rokoch došlo k veľkému poklesu objemu nesplácaných úverov, ktorý pokračoval aj v roku 2023, no riešenie problémov s nesplácanými úvermi mimo bankového sektora bolo naďalej pomalé a v dôsledku toho tieto úvery stále zaťažujú hospodárstvo. Zamestnanosť sa zvýšila a nezamestnanosť ďalej znížila, je však stále pomerne vysoká. Roky nepretržitých politických opatrení a rozsiahle štrukturálne reformy jasne prispeli k zníženiu počtu zistených zraniteľných miest. Zachovanie obozretných zámerov fiškálnej politiky a pokračujúce včasné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti zostávajú kľúčovými prvkami na zlepšenie konkurencieschopnosti a zabezpečenie obnovenia rovnováhy hospodárstva vrátane zahraničnej pozície.

(11) Podľa údajov, ktoré overil Eurostat, sa deficit verejných financií Grécka znížil z 2,5 % HDP v roku 2022 na 1,6 % HDP v roku 2023, zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 172,7 % HDP na konci roka 2022 na 161,9 % HDP na konci roka 2023.

(12) Rada 12. júla 2022 odporučila Grécku ([12]), aby v roku 2023 prijalo opatrenia na zabezpečenie obozretnej fiškálnej politiky, najmä obmedzením rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov pod úroveň strednodobého rastu potenciálneho HDP ([13]), a aby pritom zohľadnilo pokračujúcu dočasnú a cielenú podporu pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Grécku sa zároveň odporučilo, aby prispôsobilo bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Zároveň mu bolo odporučené, aby zvýšilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([14]) v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie expanzívne, a to na úrovni 0,5 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,6 % HDP a bol v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Reštriktívny príspevok primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov bol spôsobený znížením nákladov na núdzové podporné opatrenia (cielené a necielené) pre domácnosti a podniky v reakcii na zvyšovanie cien energie, a to o 2,7 % HDP. Hlavnými hnacími silami rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (očistených o diskrečné príjmové opatrenia), boli sociálne transfery vrátane dôchodkov. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2023 výšku 2,5 % HDP. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 2,6 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje nárast o 0,2 percentuálneho bodu. Grécko financovalo dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie. Financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a do energetickej bezpečnosti, podporilo napríklad zavádzanie nových obnoviteľných zdrojov energie do elektrizačnej sústavy, ktoré uľahčuje modernizácia prenosovej infraštruktúry, a poskytlo finančnú podporu malým a stredným podnikom, aby mohli prijať digitálne riešenia. Tieto verejné investície sa financujú z mechanizmu a iných fondov Únie.

(13) V programe stability na rok 2024 v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie, sa predpokladá rast reálneho HDP o 2,5 % v roku 2024 a 2,6 % v roku 2025, zatiaľ čo predpokladaná inflácia meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) by sa mala v roku 2024 pohybovať na úrovni 2,6 % a v roku 2025 na úrovni 2,0 %. Predpokladá sa, že deficit verejných financií klesne v roku 2024 na 1,2 % HDP a v roku 2025 na 0,9 % HDP, pričom pomer dlhu verejnej správy k HDP má do konca roka 2024 klesnúť na 152,7 % a do konca roka 2025 na 146,3 %. Program stability na rok 2024 nezahŕňa rozpočtové projekcie na obdobie po roku 2025.

(14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 2,2 % v roku 2024 a o 2,3 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia meraná podľa HICP sa má pohybovať na úrovni 2,8 % v roku 2024 a 2,1 % v roku 2025.

([12]) Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Grécka na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Grécka na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 60).

([13]) Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho HDP Grécka v roku 2023 odhaduje v nominálnom vyjadrení na 4,5 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátora HDP na rok 2023.

([14]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu Únie. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie.

(15) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 predpokladá deficit verejných financií vo výške 1,2 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 znížiť na 153,9 %. Zníženie deficitu v roku 2024 odzrkadľuje predovšetkým utlmený rast sociálnych dávok v porovnaní s rastom príjmov. Na základe odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 expanzívne v rozsahu 0,3 % HDP.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že z nenávratnej podpory (ďalej len „granty“) z mechanizmu sa v roku 2024 budú financovať výdavky vo výške 1,5 % HDP v porovnaní s 1,0 % HDP v roku 2023. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií alebo verejný dlh Grécka. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že v roku 2024 sa budú z úverov v rámci mechanizmu financovať výdavky vo výške menej ako 0,1 % HDP (rovnako ako v roku 2023).

(17) Rada 14. júla 2023 odporučila ([15]) Grécku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov ([16]) obmedzí v roku 2024 na najviac 2,6 %. Členské štáty boli vyzvané, aby pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a príprave návrhov rozpočtových plánov na rok 2024 zohľadnili, že Komisia navrhne Rade, aby začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Grécka financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia o 1,8 % ([17]), čo je nižšia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. To je v súlade s odporúčaním Rady.

(18) Rada okrem toho odporučila, aby Grécko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 zrušiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a súvisiace úspory využilo na zníženie deficitu verejných financií. Rada ďalej odporučila, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie existujúcich opatrení, Grécko má zabezpečiť, aby sa takéto podporné opatrenia zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa čisté rozpočtové náklady ([18]) na núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky odhadujú na 0,0 % HDP v roku 2023, pričom sa predpokladá, že v roku 2024 budú na úrovni 0,1 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,1 % HDP. Predpokladá sa predovšetkým, že v rokoch 2024 a 2025 zostane v platnosti zvýšenie príspevku na kúrenie a opätovné zavedenie osobitného odvodu z nafty pre poľnohospodárov, ich vplyv však bude zanedbateľný ([19]). Núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky boli ukončené v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady.

(19) Rada zároveň odporučila, aby Grécko zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov sa z 2,6 % HDP v roku 2023 znížia na 2,4 % HDP v roku 2024. Dôvodom je načasovanie programového obdobia štrukturálnych fondov Únie. Očakáva sa predovšetkým, že miera spolufinancovania investícií zo strany Únie bude v rámci nového programu vyššia než investície v predchádzajúcom programovom období. Vedie to k poklesu spolufinancovaných vnútroštátnych výdavkov na investície. Fiškálna úprava na rok 2024 nie je primárne spôsobená poklesom investícií. Vzhľadom na tieto dodatočné faktory sa dospelo k záveru, že verejné investície sú v roku 2024 v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov Únie vrátane grantov v rámci mechanizmu sa v roku 2024 zvýšia z úrovne 2,5 % HDP v roku 2023 na úroveň 3,4 % HDP.

(20) Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a z predpokladu nezmenenej politiky sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2025 na úrovni 0,8 % HDP. Zníženie deficitu v roku 2025 odzrkadľuje najmä zníženie úrokových

([15]) Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Grécka na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Grécka na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 67).

([16]) Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

([17]) V tejto súvislosti sa zohľadňujú jednorazové opatrenia vo výške 0,1 % HDP na rok 2024 súvisiace s výdavkami na zmiernenie vplyvu prírodných katastrof (ako aj 0,2 % HDP na rok 2023 súvisiace s výdavkami v nadväznosti na prírodné katastrofy). Rada 14. júla 2023 takisto poukázala na zničujúce záplavy, ktoré postihli v máji 2023 Taliansko, a zhodla sa na tom, že náklady na priamu núdzovú podporu v súvislosti s týmito záplavami sa zohľadnia v následných posúdeniach súladu, pričom by sa v zásade považovali za jednorazové a dočasné opatrenia. Podobný prístup sa v súvislosti s povodňami uplatňoval aj v Grécku.

([18]) Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a v príslušných prípadoch po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

([19]) Opatrenia, ktoré podľa návrhu Grécka zostanú v platnosti do konca roka 2024, sa v prognóze Komisie z jari 2024 v zásade považujú za opatrenia, ktoré budú mať vplyv na rozpočet aj v roku 2025.

výdavkov a utlmený rast mzdových nákladov vo verejnom sektore. Celkový pomer verejného dlhu k HDP má do konca roka 2025 klesnúť na 149,3 %. Zníženie pomeru dlhu k HDP v roku 2025 odzrkadľuje najmä zvýšenie primárneho prebytku a rast nominálneho HDP, ako aj zosúladenie dlhu a deficitu. Obozretná fiškálna politika by mala prispieť aj k posilneniu zahraničnej pozície.

(21) V nadväznosti na najlepšie postupy a reformy vykonávané v rámci plánu obnovy a odolnosti vrátane novej reformy zacielenej na ďalšie posilnenie úsilia Grécka v boji proti daňovým únikom zostáva priestor na ďalšie posilnenie rámca daňovej politiky, ktorý Grécku umožní pritiahnuť viac investícií, a tým znížiť investičnú medzeru, ktorá je stále značná. Zavedenie širšieho systému záväzných daňových stanovísk v súlade s najlepšími postupmi Únie môže daňovníkom poskytnúť transparentnú interpretáciu existujúcich právnych predpisov v daňovej oblasti, čím investori získajú väčšiu právnu istotu. Okrem toho by zintenzívnenie úsilia o rozšírenie kapacity nezávislého orgánu pre verejné príjmy mohlo prispieť k ďalšiemu zlepšeniu dodržiavania daňových predpisov.

(22) Grécko naďalej podnikalo kroky na modernizáciu svojej verejnej správy, no stále existuje ďalší priestor na zvyšovanie jej efektívnosti. Významnou úpravou po roku 2010 sa rozsah jeho verejnej správy a náklady na ňu do veľkej miery zosúladili s priemerom Únie. Mzdové náklady Grécka vo verejnom sektore sa v roku 2023 udržali na stabilnej úrovni 10,8 % HDP, čo je mierne nad priemerom Únie (10,2 % HDP). Úpravy príspevkov vrátane príplatkov pre vedúce pozície, ktoré nadobudli účinok na začiatku roka 2024, boli v súlade s jednotnou mzdovou tabuľkou, keďže sa uplatňovali v celej verejnej správe. Kľúčovým prvkom na zachovanie týchto ziskov v budúcnosti je zabezpečiť nepretržité uplatňovanie jednotnej mzdovej tabuľky pri zachovaní súčasných úrovní počtu zamestnancov nepretržitým uplatňovaním pravidla prijímania stálych zamestnancov systémom „jeden za jedného“ a udržať strop počtu dočasných zamestnancov, ktorý bol zavedený v roku 2022. Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia na zlepšenie efektívnosti verejnej správy vrátane zriadenia rámca viacúrovňového riadenia, ktorý bol prijatý v roku 2023. Ak sa majú uskutočniť očakávané zlepšenia koordinácie medzi centrálnou, regionálnou a miestnou úrovňou, očakáva sa, že uvedený rámec vrátane plánovaných štruktúr riadenia a informačných systémov bude plne funkčný počas roka 2024.

(23) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné čo najskôr pristúpiť k účinnému vykonávaniu tohto plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Grécka využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Ak sa majú splniť záväzky plánu obnovy a odolnosti do augusta 2026, je nevyhnutné, aby Grécko pokračovalo vo vykonávaní reforiem a urýchlilo investície riešením príslušných výziev a zároveň zabezpečilo silné administratívne kapacity. Grécke orgány prijali opatrenia na zlepšenie vykonávania a zvýšenie administratívnej kapacity, zatiaľ čo plán obnovy a odolnosti obsahuje ďalšie konkrétne opatrenia, ktoré podľa očakávaní pomôžu dosiahnuť tento cieľ. Konkrétne výzvy, ktorým Grécko čelí, zahŕňajú: i) zdĺhavé súdne konania pri riešení právnych nárokov súvisiacich s postupmi verejného obstarávania, pri ktorých hrozia oneskorenia plánovaného dátumu dokončenia investícií naplánovaných na obdobie po auguste 2026; ii) pomalý prevod vlastníckych práv a iii) slabú koordináciu, ktorá je obzvlášť viditeľná v oblasti investícií a reforiem týkajúcich sa oblastí politiky prekračujúcich právomoci jedného ministerstva. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(24) Grécko má v rámci strednodobého preskúmania programov politiky súdržnosti v súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([20]) povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program podporovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), Európskym sociálnym fondom plus (ESF+), Kohéznym fondom a Fondom na spravodlivú transformáciu (FST), pričom zohľadní okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne prideľujú finančné prostriedky Únie, ktoré sú súčasťou každého programu. Grécko dosiahlo pokrok vo vykonávaní programov politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, výzvy však pretrvávajú. Grécko naďalej zaznamenáva pomalý rast najmä v okrajovejších regiónoch a výrazné rozdiely medzi mestskými a nemestskými oblasťami. Zásadný význam má v tejto súvislosti to, aby sa urýchlilo

([20]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

vykonávanie programov politiky súdržnosti sprevádzané posilňovaním administratívnych kapacít na celoštátnej a regionálnej úrovni. Priority dohodnuté v tomto programe sú naďalej relevantné. Na zvýšenie konkurencieschopnosti sú obzvlášť dôležité opatrenia zlepšujúce schopnosť spoločností inovovať a zameranie sa na cielenú podporu podnikania. Na dosiahnutie cieľov v oblasti recyklácie a obmedzenie skládkovania v rámci zelenej transformácie je potrebné investovať do odpadového hospodárstva. Vodné hospodárstvo je nevyhnutné zlepšovať komplexne tak, aby to zahŕňalo vodné hospodárstvo a nakladanie s odpadovými vodami, energetické zhodnocovanie, digitalizáciu, opätovné využívanie vody, dažďovú vodu a udržateľné odsoľovanie založené na obnoviteľných zdrojoch energie. Energetická transformácia si vyžaduje väčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov, riešenia na uskladnenie energie a zvýšenú energetickú efektívnosť, ako aj riešenie energetickej chudoby. Na dosiahnutie uhlíkovej neutrality je kľúčové zvýšiť aj podiel čistej mestskej dopravy. V rámci programov v oblasti politiky súdržnosti je potrebné naďalej investovať do zručností na základe komplexnej stratégie, vykonávať iniciatívu záruka pre deti, podporovať kvalitné a cenovo dostupné služby dlhodobej starostlivosti a sociálne bývanie, posilniť aktivizovanie trhu práce a zlepšiť sociálnu integráciu marginalizovaných skupín, ako sú Rómovia a ľudia s migrantským pôvodom. V kontexte strednodobého preskúmania programov v oblasti politiky súdržnosti si väčšiu pozornosť zasluhuje predchádzanie rizík súvisiacich so zmenou klímy a pripravenosť na ne. Grécko môže svoju priemyselnú transformáciu podporiť aj využitím Platformy strategických technológií pre Európu zriadenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 ([21]), osobitne v súvislosti s výrobou a uskladnením čistej energie, ekologickou lodnou dopravou a biotechnológiami a s rozvojom zelených a digitálnych zručností.

(25) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti a s využitím iných finančných prostriedkov Únie, Grécko čelí niekoľkým ďalším výzvam súvisiacim s hospodárskym rastom, regulačným rámcom a so zvyšovaním úrovne zručností pracovníkov, ktorých vyriešenie by mohlo zlepšiť konkurencieschopnosť krajiny. Hoci sa miera zamestnanosti zvyšuje, patrí medzi najnižšie v Únii a prístup na trh práce zostáva problematický najmä pre ženy a mladých ľudí. Vo vzdelávacej oblasti Grécko v uplynulých rokoch podniklo kroky na revidovanie učebných plánov, a to aj v kontexte plánu obnovy a odolnosti, a začlenilo do nich aj niektoré predmety zamerané na mäkké a digitálne zručnosti. Výkonnosť v oblasti základných zručností je však naďalej mimoriadne nízka, čo zhoršuje výsledky trhu práce, produktivitu a konkurencieschopnosť. Preukázalo sa to výsledkami 15-ročných študentov v matematike, čítaní a vedeckých predmetoch, ktoré sa od roku 2012 výrazne zhoršujú a podľa Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov OECD patria k najhorším v Únii. Vysoký a rastúci podiel študentov so slabými výsledkami vrátane tých, ktorí pochádzajú zo zvýhodneného prostredia, a nízky podiel študentov s najlepšími výsledkami sú znakom štrukturálnych problémov súvisiacich s kvalitou a rovnosťou vo vzdelávacom systéme. Grécko sa podľa údajov Eurostatu za rok 2019 umiestnilo na poslednom mieste medzi členskými štátmi, aj pokiaľ ide o účasť na vzdelávaní v ranom detstve u detí vo veku od 3 rokov, a v strednom pásme medzi členskými štátmi s mierou účasti 29,6 %, pokiaľ ide o formálnu starostlivosť o deti vo veku do 3 rokov (na základe údajov z roku 2023). Zistilo sa, že takéto vzdelávanie a starostlivosť pozitívne ovplyvňujú následné výsledky vzdelávania. Problémy, ktoré zhoršujú študijné výsledky v Grécku možno pripísať: i) nedostatočnému financovaniu vzdelávacieho systému; ii) nedostatočnému dôrazu na metódy výučby a učenia sa založené na kompetenciách s veľkým dôrazom na podnikateľské, mäkké a prierezové zručnosti; iii) nízkym úrovniam nezávislosti škôl a iv) obmedzenému pokroku v systematickom hodnotení učiteľov.

(26) Dôležitými prioritami zostávajú zlepšovanie služieb verejnosti a zvyšovanie úrovne udržateľného hospodárskeho rastu, udržateľnosti verejných financií a klímy. V tomto kontexte existuje priestor na ďalšie zlepšovanie hospodárenia so štátnym majetkom, a to aj modernizáciou štátom vlastnených podnikov a rozvojom verejných nehnuteľností. V určitých štátom vlastnených podnikoch boli úspešne vykonané reformy, ktoré pomohli zvýšiť prevádzkovú flexibilitu a autonómiu v obchodnej oblasti, posilniť ich schopnosti vnútorného riadenia a zlepšiť ich politiky a postupy v oblasti verejného obstarávania, odmeňovania a prijímania zamestnancov. Rovnaké postupy by boli prospešné aj pre iné štátom vlastnené podniky, aby sa zvýšila ich hodnota pre spoločnosť a hospodárstvo. Pri spravovaní takéhoto štátneho majetku zohráva hlavnú úlohu Helénska spoločnosť pre majetok a účasti a jej dcérske spoločnosti. Existujú úvahy o tom, ako ďalej zlepšovať účinnosť a efektívnosť tejto spoločnosti, napríklad zlepšením jej organizačnej a funkčnej kapacity a posilnením jej prevádzkovej nezávislosti a interných odborných znalostí o investovaní.

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu („platforma STEP“) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(27) Pomalé udeľovanie licencií v oblasti životného prostredia spôsobené okrem iného chýbajúcimi právnymi predpismi naďalej brzdí investície na centrálnej a regionálnej úrovni. Udeľovanie licencií v oblasti životného prostredia je neoddeliteľnou súčasťou celkového procesu udeľovania licencií v súvislosti s akýmkoľvek druhom investícií a proces získavania environmentálneho povolenia je zložitý a zdĺhavý. Stále neexistuje najmä environmentálna klasifikácia týkajúca sa obnoviteľných zdrojov energie ani podmienky, ktoré by určovali, za akých okolností možno udeliť licenciu na priemyselné činnosti s obmedzeným vplyvom na životné prostredie. Treba stanoviť aj kritériá týkajúce sa prípadov, ktoré si vyžadujú zjednodušený postup vydávania povolení z dôvodu nepodstatných zmien. Chýbajúce regulačné akty, ktoré majú pomôcť vyriešiť uvedené problémy, bránia tomu, aby predtým zavedené zlepšenia právnych predpisov, ktorých cieľom bolo založiť udeľovanie licencií v oblasti životného prostredia na racionálnejších kritériách založených na rizikách, mali akýkoľvek účinok. Prijatie uvedených regulačných aktov čakajúcich na schválenie môže mať významný vplyv na trvanie a kvalitu posudzovaní vplyvov na životné prostredie v prípade nových alebo zmenených/obnovených povolení pre dotknuté investície. Navyše napriek dokončeniu regulačného rámca pre využívanie hodnotiteľov v oblasti životného prostredia zo súkromného sektora sa príslušný register stále nevyužíva a systém ešte nebol uvedený do prevádzky. Dokončenie regulačného rámca prijatím chýbajúcich sekundárnych právnych predpisov a uvedením systému certifikovaných hodnotiteľov v oblasti životného prostredia zo súkromného sektora do prevádzky by pomohli posilniť podnikateľské prostredie Grécka, keďže sa očakáva, že by mali zmenšiť prekážky v procese udeľovania licencií v oblasti životného prostredia a zvýšiť dôveru investorov. Očakáva sa, že uvedené politické opatrenia uľahčia investície plánované na zvýšenie produktivity a rozšíriť vývoznú základňu, čím sa zníži závislosť od dovozu, zlepší výhľad rastu a podporí obnova vonkajšej rovnováhy, ako aj odstránia nerovnováhy stavového charakteru.

(28) Napriek úsiliu vynaloženému najmä zvýšením podielu obnoviteľných zdrojov energie na jeho celkovej výrobe elektriny je Grécko naďalej do veľkej miery závislé od fosílnych palív, keďže v roku 2022 tvorila ropa 55 % a zemný plyn 20 % jeho energetického mixu. Zatiaľ čo kapitola REPowerEU, ktorá bola pridaná do revidovaného plánu obnovy a odolnosti Grécka, obsahuje viacero reforiem a investícií, od ktorých sa očakáva, že urýchlia úsilie Grécka o dekarbonizáciu, stále sú potrebné ďalšie opatrenia na zníženie závislosti Grécka od fosílnych palív. Grécko má jeden z najstarších vozových parkov v Únii a používanie obnoviteľných zdrojov energie v doprave zostáva na veľmi nízkej úrovni. V dôsledku toho aj naďalej vzniká najviac emisií oxidu uhličitého v Grécku v sektore dopravy. Ambicióznejšia politika by mohla udať tón zrýchľovaniu elektrifikácie v sektore dopravy. Môže to zahŕňať rozšírenie kategórií vozidiel, v prípade ktorých sa podľa vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti klímy vyžaduje, aby prešli zo spaľovacích na elektrické motory, a presadzovanie ukončenia prevádzky veľmi znečisťujúcich vozidiel.

(29) Stúpajúca frekvencia a závažnosť živelných pohrôm, ktoré zasahujú Grécko, veľmi zaťažujú systém civilnej ochrany. Grécko sa v roku 2023 stalo obeťou ničivých prírodných požiarov a záplav, ktoré si vyžiadali obete na životoch, katastrofálne škody na životnom prostredí a rozsiahle škody na majetku a infraštruktúre. Očakáva sa, že investície do civilnej ochrany v rámci plánu obnovy a odolnosti a fondy politiky súdržnosti zlepšia schopnosť reagovať na živelné pohromy. Existuje však priestor na ďalšie posilnenie úsilia v oblasti prevencie. Reformy a investície na zlepšenie účinnosti a efektívnosti systému včasného varovania, infraštruktúry odolnej proti zmene klímy a ďalšie opatrenia na predchádzanie rizík môžu doplniť opatrenia týkajúce sa pripravenosti a pomôcť zmenšiť škody spôsobené budúcimi živelnými pohromami. Rozsah investícií môže byť navyše zameraný na opatrenia na budovanie odolnosti, ktoré budujú odolnosť riešením otázky prevencie a pripravenosti, ako aj použitím prístupov založených na ekosystéme.

(30) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2024 odporučila členským štátom eurozóny, aby prijali opatrenia na splnenie odporúčania pre eurozónu na rok 2024, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Grécka odporúčania 1, 2 a 3 napomáhajú plneniu prvého, druhého, tretieho, štvrtého a piateho odporúčania uvedeného v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024.

(31) Odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 premietnuté do odporúčaní 1, 2 a 3 v texte vychádzajú z hĺbkového preskúmania Komisie a záverov o existencii nerovnováh. Politiky uvedené v odporúčaní 1 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta, ktoré súvisia s verejným dlhom, so zahraničnou pozíciou a s nesplácanými úvermi. Politiky uvedené v odporúčaniach 2 a 3 podporujú rast potenciálneho HDP, v dôsledku čoho zároveň pomáhajú riešiť aj odporúčanie 1. Odporúčania 1, 2 a 3 prispievajú k riešeniu nerovnováh aj k plneniu odporúčaní uvedených v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024 v súlade s odôvodnením 30,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Grécko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov ([22]) v roku 2025 na mieru, ktorá je v súlade, okrem iného, s hodnoverným znížením dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte a so zachovaním deficitu verejnej správy pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve. Pokračovať v zlepšovaní ústretovosti systému zdaňovania voči investíciám posilnením jeho právnej istoty a pokračovaním zvyšovania prevádzkovej samostatnosti daňového úradu. Zabezpečiť efektívnosť verejnej správy a zároveň zaistiť, aby bola schopná prilákať správne zručnosti, zachovať súlad s jednotnou mzdovou tabuľkou a uviesť do praxe rámec viacúrovňového riadenia. Podporou vyváženého rastu a produktívnych domácich investícií zabezpečiť, aby sa vonkajšie saldo aj naďalej stabilne zlepšovalo. Pokračovať v prebiehajúcom znižovaní objemu nesplácaných úverov, ktoré držia banky a správcovia úverov, a to aj ďalším zlepšovaním procesov elektronickej aukcie s cieľom znížiť podiel neúspešných aukcií.
2. Posilniť administratívne kapacity na správu finančných prostriedkov Únie, zrýchliť realizáciu investícií a zachovať dynamiku pri vykonávaní reforiem. Riešiť príslušné výzvy s cieľom umožniť nepretržité, rýchle a účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, a zabezpečiť tak dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026. Zrýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti. V kontexte preskúmania uvedených programov v polovici trvania sa naďalej zameriavať na dohodnuté priority, prijať opatrenia na lepšie riešenie potrieb, pokiaľ ide o prevenciu rizík súvisiacich so zmenou klímy a pripravenosti na ne, a súčasne zvážiť príležitosti, ktoré na zlepšenie konkurencieschopnosti ponúka iniciatíva Platforma strategických technológií pre Európu.
3. Zlepšiť konkurencieschopnosť riešením podpriemerných výsledkov v oblasti základných zručností, posilnením hospodárenia so štátnym majetkom a dokončením regulačného rámca týkajúceho sa udeľovania licencií v oblasti životného prostredia.
4. Znížiť odkázanosť na fosílne palivá urýchlením dekarbonizácie sektoru dopravy. Posilniť zvládanie živelných pohrôm zavedením efektívneho systému včasného varovania a predchádzania rizikám.

V Luxemburgu 21. októbra 2024

Za Radu

predseda

NAGY I.

([22]) Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sú „čisté výdavky“ výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.